

Nova romantika: v 50 letih 19 st., višek v 80. in 90.

Značilnosti: -upor proti stvarnosti; -v ospredje občutja, notranjost, domišljijo; -zanima nevsakdanji, metafizični svet; -lirika.

SMERI: -**dekadenca:** (propad), kriza Evropske meščanske družbe.

Značilnosti: -iduvidualistično uporništvo proti mešč.; -senzualizem (višji čutni svetovi); -beg v umetne paradize; -težnja k misticizmu, pesimizmu, erotiki (spolnost brez meje)

Predstavniki: C. Baudelaire, O. Wilde, P. Verlaine

-**simbolizem:** (znamenje) –spiritualnost. Skuša s pomočjo simbolov odkriti čutom nedostopni svet idej, globljo resničnost.

Predstavniki: C. Baudelaire, A. Rimbaud, S. Mallarmé

-**impresionizem:** (vtis) Skuša čim bolj neposredno podati čutne vtise, razpoloženja, čustvene vzgibe, pri čemer uporablja vsa možna jezikovna in glasovna sredstva.

Predstavniki: A. P. Čehov, C. Baudelaire, P. Verlaine

ZVRSTI IN OBLIKE: lirika, pesništvo manj pa dramatike in

pripovedništva. Oblikovanje pomemben jezikovni artizem.

Charles Baudelaire: (1821 – 1867) Začetnik evro. dekad. in simb.

Osrednji motiv njegove poezije je romantično nasprotje med idealom in stvarnostjo in jo dopolnjuje z težnjo po očiščenju ob dotiku z višjo resničnostjo. **Eстетika grdega**-motiv iz sveta odurnega. Približal tudi subjektivnemu mehilizmu-motivika čutne omame, zla, praznote.

Delo: 1857 - 1. zbirka **Rože zla**; 1864 – **Pariški spleen**

Tujec-pesem v prozi, dialog, tema: tujstvo, **Oamamljajte se**

Sorodnosti-sonet, ideja: skrivno soglasje vseh čutov in občutkov

Paul Verlaine: (1844 – 1896) Delo: -pesniške zbirke: Saturnijske pesmi, Galantna slavja, Dobra pesem, Romance brez besed, Modrost

-zbirka esejev: Prekleti pesniki

Zahajajoča sonca, Jesenska pesem.

Arthur Rimbaud: Delo: pesniška zb.: Sezona v peklu

Samoglasniki, Po vesoljnem potopu.

Oscar Wilde: (1854 – 1900) Delo: pravljice, komedija **Važno imenovati**

se Ernest, tragedija **Saloma**, roman **Slike Doriana Graya**.

Saloma-dekadencno, **Saloma**, **Herod**, **Johanaan**; **Slike Doriana Graya**.

Poetična drama-drama napisana v verzih, z liričnim ozračjem

Lapurlartizem-umetnost kot nekaj neodvisnega od drugih področji.